

Grote slangen

Graeme Blem,

Van Hallstraat 124, 1051HJ Amsterdam.

Het lezen van het artikel over een aanhankelijke tijgerpython die zo gelukkig was een tweede thuis te vinden (*Zeer bijzondere ervaringen met een volwassen Python molurus bivittatus-vrouw (Litteratura Serpentium 17, nummer 3)*), heeft me geïnspireerd om wat dieper in te gaan op het onderwerp grote slangen. Behalve de vreemde nieuwsberichten als "Slang bijt zwangere vrouw in haar achterste" of iets als het iets minder bizarre maar even verontrustende verhaal van een 19 jaar oude jongen uit New York die door een grote tijgerpython is gewurgd, ben ik op mijn tochten over het internet en de reptielen-nieuwsgroep op Usenet 'rec.pets.herp', vaak artikelen tegen gekomen over deze 'zware' dieren.

De tijgerpython is verreweg de populairste reuzenslang zowel bij de terrariumliefhebber als bij de beginner die in de dierenwinkel valt voor dat lieve kleine slangetje en het dan impulsief koopt. Dit is ook niet verbazingwekkend, omdat ze een van de meest vruchtbare slangen schijnen te zijn, makkelijk te onderhouden (althans in het begin) en te voeren zijn. Nog veel belangrijker is, dat ze als babyslang werkelijk heel mooi zijn en erg gemakkelijk verkrijgbaar zijn. In het bovengenoemde artikel wordt naar een kweker verwezen die per jaar 180 jonge tijgerpythons produceert. Of het hier twee legsels per jaar betreft of dat hij meerdere slangen bezit, hij vindt er kennelijk een afzetmarkt voor, zoals ontelbare anderen, vooral in de Verenigde Staten waar de tijgerpython tot de goedkoopste slangen behoort.

Met al deze, in potentie 6 meter lange en 125 kg zware, slangen verspreid door het land, zouden reuzenpythons gemeengoed moeten zijn, maar om de een of andere manier schijnen ze dat níet te zijn. Ik vraag me

dan ook af wat er met al deze babypythons gebeurt. Ongelukkigerwijs is het beeld dat men van de nieuwsgroep krijgt, dat de meeste in opvangprogramma's terecht komen, dood gaan door ondeskundige verzorging of afgemaakt worden. Het blijkt dus duidelijk dat van zo'n relatief gemakkelijk te verzorgen slang de meeste terecht komen bij slecht geïnformeerde en onervaren eigenaren. Ik zal uit de nieuwsgroep citeren om een idee te geven over hoe slecht een groot gedeelte van de eigenaren van deze spoedig reusachtige (en in principe gevaarlijke) slangen op de hoogte zijn.

- *De ogen van mijn jonge tijgerpython zijn troebel en haar vel is dof. Weet iemand wat het probleem kan zijn?*
- *Ik heb een erg gezonde python die echt, naar mijn smaak, veel te groot wordt. Zij is ongeveer een meter tachtig lang. Wat kun je hiervoor krijgen tegenwoordig? Alle informatie is welkom.*
- *Hoe groot kan de prooi zijn voor een tijgerpython van 5 meter? Moet de Duitse herder zich zorgen gaan maken? Zijn er ook grote slangen langer dan 3,5 meter (anaconda's, pythons) die geen tanden hebben en niet giftig zijn?*
- *Ik heb een mannetstijgerpython van ongeveer 2 meter met een normale kleur waar ik een goed tehuis voor zoek. Ik heb dit bericht hier al eerder gepost en dit is de LAATSTE oproep VOOR ik hem moet laten inslapen.*

Het is duidelijk, dat de schuld ook bij de dierenwinkels ligt, omdat zij nog niet de helft van het aantal tijgerpythons zouden verkopen als de koper duidelijk werd gemaakt wat hij over vijf jaar kan verwachten. Ze lijken dus sterk op de klassieke 'lieve puppy's - verlaten honden'. De ironie is, dat deze slangen voor een groot deel worden verkocht via kanalen (dierenwinkels) die ervaren slangenhouders niet gebruiken, omdat die meer geneigd zijn bij een betrouwbare kweker of reptielenspecialist te kopen. Dit betekent, dat de slan-

gen die via de dierenwinkel worden verkocht bijna altijd in de 'verkeerde' handen terecht komen. Natuurlijk kan niemand vertellen wie 'de verkeerde persoon' is en ik ben er zeker van, dat een groot aantal nieuwe tijgerpython-eigenaren een grote interesse heeft ontwikkeld in, en kennis heeft opgedaan over slangen terwijl het dier groeide. Toch heb ik de indruk, dat er een op winst gebaseerde poging is deze vraag van onwetenden naar leuke babyslanken gaande te houden, zeer wel wetende dat er later voor de slang desastreuze gevolgen kunnen komen.

Gelukkig worden niet alle tijgerpythons gedumpt en, zoals een internet-schrijver suggereert, zouden er wel eens veel meer volledig uitgegroeide reuzen slangen bij de mensen kunnen zijn dan men denkt;

•Weet je, de dierentuin De Bronx in New York zegt dat ze de grootste slang van Amerika hebben, maar zoveel tijgerpythons als door de dierenhandel worden verkocht en zo gemakkelijk als tijgerpythons zijn te houden en het gegeven dat het houden van reuzenpythons tegen de wet is in veel plaatsen, denk ik dat er veel erg grote netpythons, anaconda's, tijgerpythons, Afrikaanse rotspythons enz. gehouden worden waar niemand weet van heeft. Jaren geleden had ik een vriend met een goede vriend die in een New Yorks appartement woonde met een 6,5 meter lange netpython waarvan niemand iets wist. Ik durf te wedden dat dit heel gewoon is.

Als dit echt gewoon is, zijn dit niet de dingen die je aan je burens vertelt. Het grote publiek zal nooit aan het idee van grote slangen wennen, laat staan ze accepteren. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de pers een goede dag heeft als deze dieren in het nieuws komen, vaak op een overgedramatiseerde en zeer sensationele wijze. In een open brief aan alarmdiensten in de Verenigde Staten, over hoe op te treden bij bijt- of wurgingsituaties (<http://www.sonic.net/~melissk/headles.html>), verzekert Melissa Kaplan, dat de meeste telefoontjes naar alarmdiensten, die daarom het gemakkelijkst de aandacht van de pers krijgen, van mensen

waren die geen ervaring met slangen hadden en niet aangesloten waren bij een terrariumvereniging.

De Amerikaanse Federatie van Herpetologen (AFH) probeert in een brief 'Handleiding voor het houden van reuzenslangen' veilige en verantwoorde verzorging van deze slangen duidelijk te maken. Hun twee belangrijkste aanwijzingen om ongelukken te voorkomen zijn:

- 1) Elke slang langer dan 3 meter mag alleen worden gehanteerd als twee of meer mensen aanwezig zijn.
- 2) Geef nooit voer uit de hand en hanteer nooit voedsel en daarna een hongerige slang.

Dit document gaat verder met te vermelden hoe zeldzaam ongelukken met grote slangen in werkelijkheid zijn en citeert een statistiek waarin de gevallen van overlijden in de Verenigde Staten door grote wurgslangen zijn opgenomen in een periode van tien jaar (1978-1988). Het totaal over die periode komt op vier gevallen; drie door *Python reticulatus* en één door *Python molurus bivittatus*. Het document maakt de onvermijdelijke vergelijking met meer geaccepteerde en toch veel gevaarlijkere huisdieren en tijdsbestedingen. Paarden zijn kennelijk de gevaarlijkste huisdieren in de Verenigde Staten. Er zijn 10 tot 15 doden per jaar ten gevolge van honden en vuurwapens, auto's en ongelukken met elektriciteit leiden zelfs tot een groter aantal doden. Toch hebben door het vooroordeel de autoriteiten in verschillende staten van de Verenigde Staten het houden van grote reuzenslangen verboden. De 14 jaar oude jongen uit Colorado die werd gedood door een python, het vrij rondkruipende huisdier van het gezin, terwijl hij lag te slapen en de dood van Grant Williams, 19 jaar, door een aanval van zijn tijgerpython in zijn New Yorks appartement in de Bronx, zijn zeker schokkend. We hebben te accepteren, dat er voor het gewone publiek een griezelfactor bijkomt wanneer er slangen in het spel zijn en het is niet verwonderlijk dat mensen negatief reageren op het houden van reuzenslangen. Het feit dat Grant Williams net een kip

had gehanteerd voordat hij zijn hongerige tijgerpython oppakte is een niet ter zake doend detail dat het grote publiek zich niet herinnert. Ongelukken zoals bij het stel in San Diego dat in bed lagen te slapen toen hun hongerige tijgerpython binnen kroop en de (zwangere) vrouw in haar achterste beet en zich om haar zwan-gere buik begon te winden, zijn zo bizar dat ze 'wonderen' doen in de publieke opinie. Klaarblijkelijk faalden alle pogingen om de slang zo ver te krijgen los te laten, zodat de kop er met een metaalzaag door de reddingswerkers werd afgezaagd. Terwijl blinde onwetendheid ten grondslag lag aan deze beproeving, werd het verhaal wereldwijd gebracht en veel buitenlandse bladen brachten het. Ik kan me voorstellen dat het uiteindelijk resulteerde in een klein fortuin aan rechten voor de arme slachtoffers.

Het lijkt erop, dat het succes van het kweken in gevangenschap van de tijgerpython de vraag naar levende slangen overtreft, met als gevolg een afnemende druk op de populatie in het wild. In ieder geval wat de huisdierenhandel betreft: de handel in huiden en de biotoopvernietiging zijn een ander verhaal. Het lijkt een beetje paradoxaal, dat onze tijgerpython het, als ondersoort van de Indische tijgerpython (*Python molurus molurus*) die een bedreigde diersoort is van lijst I van CITES is, zo geweldig doet in kooien door heel Europa en de Verenigde Staten van Amerika.

Ik wil besluiten met een amusante briefwisseling van de nieuwsgroep 'rec.pets.herp' die heel duidelijk zegt: 'denk na voor je één van deze kleine slangen koopt'.

•Ik heb op het ogenblik twee boa's en overweeg sterk nog een slang aan te schaffen. Ik was vandaag in mijn plaatselijke dierenwinkel en wat dacht je: er was een jonge albino tijgerpython afgeleverd. Het patroon is een beetje donkerder dan normaal voor een albino wat deze speciale slang zelfs nog aantrekkelijker maakt. Ik heb er wel 10 tot 15 minuten mee in de handen gestaan, ze lijkt gezond, hoewel ze een maaltijd kon gebruiken en ook bij aankomst bij de leverancier een beetje uitgedroogd was. Om de zaak

nog beter of erger te maken zegde de eigenaar van de winkel, die ik een beetje ken, toe dat hij de prijs zal verlagen van 200 naar 150 dollar. Ik heb hem verteld dat ik binnen een paar dagen terugkom om te zien of hij eet. Tijgerpython; ik denk niet dat dit een probleem zal zijn en als hij gedronken heeft eens kijken hoe hij er dan uitziet. Dus de controle over mijzelf laat na, praat me eraf. Vertel me dat deze slang mijn kinderen zal opeten. Dat het de reïncarnatie van de duivel is en zal uitgroeien tot 6 meter akeligheid. Breng me terug bij mijn gezonde verstand. Ik weet dat er sommige van jullie zijn die weten wat ik bedoel.

Bob

•Ik zal het proberen. Ik heb pas mijn albino vrouwtje verkocht, dat prachtig was en heel, heel tam. Ze was ook ongeveer 2 meter en al wat moeilijker te hanteren. Ze vond het prachtig buiten de kooi te zijn, maar welke spelletjes kun je met een 2 meter lange vriend spelen? Touwtje springen?? Het zijn prachtige slangen. Ze zijn ook erg groot, erg sterk en erg vraatzuchtig. Deze slang zal duur zijn om te voeden en duur om onder te brengen. Tenslotte worden ze onhandelbaar, geeft niet hoe tam, simpel vanwege hun afmeting. Natuurlijk, als je ze niet hanteert kunnen ze bijterig worden als je ze toch eens moet hanteren. Een beet van een grote jongen kan je in de eerstehulpafdeling laten belanden of je ten minste sterretjes laten zien. We krijgen veel tijgerpythons ter adoptie bij mijn reptielenclub. Neem eens een rolmaat en leg 5 meter uit op de grond en kijk hoe lang dat werkelijk is. Het is verdomde lang. Omdat het ook zware slangen zijn probeer eens een zak van 50 kg of zoiets op te tillen. Dat zal je baby worden. Kijk naar je huis. Je zult een kooi nodig hebben van ten minste 3 bij 1,5 meter. Heb je die ruimte? Wil je een dier hebben dat je konijnen of kippen moet voeren? Denk er echt goed over na wat dit wil zeggen. Ga naar een winkel dat een volledig uitgegroeid dier bezit, kijk er een poosje naar, vraag het te hanteren. Het zijn beesten die je een hoop werk bezorgen. Als je vastbesloten bent, waarom geen dier geadopteerd bij een plaatselijke reptielenvereniging? Dat zijn tijgerpythons die dringend een goed thuis nodig hebben. Ik verzorg op het ogen-

blik een 2,5 meter lang exemplaar met afzichtelijke ratbeten (en ik heb zelf moeilijkheden om hem te hantieren). Als je dit je zelf echt wilt aandoen, overweeg dan een afgedankt dier een goed tehuis te geven. Een andere reden dat de winkelier tot 150 dollar naar beneden wil is dat je wordt afgezet. Je kunt gemakkelijk een robuust, gezond, pasgeboren dier voor 75 dollar krijgen bij een bekende kweker en dan hoeft je geen zorgen te maken over gezondheidsproblemen. Denk, denk en denk nog eens. Het feit dat je erover nadent is goed. Luister naar je twijfels. Er zijn heel veel prachtige slangen in kleinere maten die veel betere ervaringen zullen opleveren. O, en nu je het zegt, de slang **zal** je kinderen opeten en het **is** de reïncarnatie van de duivel en zal uitgroeien tot 6 meter akeligheid.

Leslie

LITERATUUR

- *Mavromichalis, J. en Bloem, S., 1997. Zeer bijzondere ervaringen met een volwassen Python molurus bivittatus-vrouw. Litteratura Serpantium 17, (3). 50-51.*
- "AFH Guidelines For The Keeping Of Large Constrictors" (http://www.reg.uci.edu...ICE/AFH/g_constr.html),
- "Open Letter to Emergency Responders to Biting Snake Calls" (<http://www.sonic.net/~melissk/headless.html>),
- "Burmese Python" - a care sheet on, Melissa Kaplin (<http://www.sonic.net/~melissk/burm.html>),
- *Verschillende brieven uit de Usenet nieuwsgroep: "rec.pets.herp".*

vertaling uit het Engels door Jan van Duinen